

Arbetsordning för inrättande och avveckling av forskarutbildningsämne

Fastställd av Utbildnings- och forskningsnämnden

2013-04-17

Reviderad upplaga 2014-04-09

Dnr HIG-STYR 2013/66

Innehåll

Inrättande av forskarutbildningsämne	3
Inledning	
Ansökan	
Disposition av ansökan	
Bilagor till ansökan	
Bedömningsprinciper för inrättande av forskarutbildningsämnen inom Byggd miljö och Hälsöfrämjande arbetsliv.....	6
Tematiska beskrivningar	
Gransknings- och beslutsprocess för inrättande av forskarutbildningsämne inom forskarutbildningsrätterna Byggd miljö och Hälsöfrämjande arbetsliv.....	9
Ändring av benämning på forskarutbildningsämne.....	10
Avveckling av forskarutbildningsämne.....	11
Litteratur.....	11

Inrättande av forskarutbildningsämne

Riktlinjer för bedömning av forskarutbildningsämne inom ramen för forskarexamensrätterna inom forskarutbildningsområdet Byggd miljö respektive Hälsöfrämjande arbetsliv

Inledning

Ett forskarutbildningsämne är ett *tematiskt* väl avgränsat kunskapsområde inom ett forskningsområde. Generellt gäller att forskarutbildningsämnet ska kunna beskrivas som ett kunskapsområde med egen benämning. Högskolan äger rätt att inrätta forskarutbildningsämnen inom de områden där Högskolan i Gävle har erhållit examensrätt, dvs. de två forskarutbildningsområdena *Byggd miljö* och *Hälsöfrämjande arbetsliv*. Beslut om inrättandet av nya forskarutbildningsämnen och ansvaret för att dessa ämnen på ett tydligt sätt tematiskt anknyter till respektive forskarutbildningsområde vilar ytterst på Högskolestyrelsen.

Huruvida ett nytt forskarutbildningsämne faller inom ramen för någon av Högskolans examensrätter avgörs av det tänkta forskarutbildningsämnets faktiska innehåll och hur pass tydligt det på olika sätt tematiskt anknyter till den examensrätt som åberopas. I det följande redovisas viktiga principer eller riktlinjer som är tänkta att vara vägledande i den bedömningen.

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) har ansvaret för att ett forskarutbildningsämne som inrättas uppfyller de kriterier som anges i befintliga dokument. Högskolestyrelsen inrättar forskarutbildningsämnet efter rekommendation från UFN.

Syfte och målgrupper: Detta centrala bedömningsdokument syftar till att ge stöd i form av explicita riktlinjer till olika berörda instanser vid Högskolan i Gävle vid inrättande av ett forskarutbildningsämne inom ramen för de två examensrätterna för forskarutbildning i Byggd Miljö, respektive Hälsöfrämjande arbetsliv. De berörda instanserna som åsyftas kan vara akademiledning, studierektor för forskarutbildningen, forskarutbildningsnämnd (FUN), kvalitetsutskott, utbildnings- och forskningsnämnd (UFN), högskoleledning och Högskolestyrelsen.

Ansökan

Förslag på inrättande av forskarutbildningsämne vid Högskolan i Gävle ska inlämnas till UFN via registrator av berörd akademichef. Ansökan ska vara undertecknad av akademichefen samt profilledare och/eller forskningsledare.

Disposition av ansökan

Ansökan ska struktureras enligt följande disposition. Antalet sidor bör inte överstiga 20. Under respektive rubrik finns specifikationer, anvisningar och råd om innehållet.

För de rubriker som svarar mot ett kriterium för om ett ämne uppfyller kraven för att inrättas på forskarutbildningsnivå är det explicita kriteriet angivet med *blå text i kursiv*. Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) kan dock göra undantag från kriterierna i särskilt motiverade fall.

1. Ämnesbenämning och avgränsning

Följande ska inkluderas i beskrivningen:

- a. Förslag på benämning av ämnet samt förslag på lämplig klassifikation av forskningsämne(n) enligt *Standard för svensk indelning av forskningsämnen*¹.
- b. Avgränsning av ämnesinnehållet.
- c. Ämnets relation till liknande utbildningar nationellt och/eller internationellt.

2. Forskarutbildningsämnets förankring i, tematiska anknytning till och bidrag till utveckling av HiG:s forskarutbildningsområden

Följande ska inkluderas i beskrivningen:

- a. Redovisning hur forskarutbildningsämnet bidrar till uppfyllelsen av HiG:s verksamhetsidé och vision.
- b. Forskarutbildningsämnets *tematiska anknytning* till området för respektive forskarexamensrätt och bidrag till utveckling av det forskningsområde vid HiG i vilket det avses ingå samt dess relation till övriga forskningsämnen/forskning inom det forskningsområdet.

Kriterium: *Forskarutbildningsämnet ska ha en väl motiverad förankring i och bidra till utveckling av HiG:s forskarutbildningsområden.*

3. Forskarutbildningsämnets status, betydelse och attraktionskraft externt

Följande ska inkluderas i beskrivningen:

- a. Ämnets nationella och i tillämpliga fall internationella identitet och karaktär (exempelvis redogörelse för om ämnet finns inrättat vid andra lärosäten, eventuell nationell/internationell konsensus kring ämnets centrala innehåll och om det inom området för ämnet finns etablerade nätverk och koppling till HiG).
- b. Uppgifter om ämnets betydelse för samhälle och näringsliv ur ett regionalt, nationellt och internationellt perspektiv.
- c. Ämnets attraktionskraft gentemot presumtiva studenter, doktorander och seniora forskare samt gentemot näringsliv och anslagsgivare, inkluderande en bedömning av hur väl HiG skulle stå sig i jämförelse med andra lärosäten där ämnet redan finns, sett till lärarkompetens, forskning, etc.

¹ Fastslås och utges tidigare av Högskoleverket (HSV) numera av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och Statistiska Centralbyrån (SCB).

4. Handledarkompetens och handledarkapacitet för utbildning på forskarnivå

Följande ska inkluderas i beskrivningen i tabellform med angivande av namn, akademisk titel, anställningsform, omfattning i tjänst, aktivitetsgrad inom forskning och aktivitetsgrad inom forskarutbildning:

- a. Professorskapacitet.
- b. Huvudhandledarkapacitet.
- c. Övrig handledarkapacitet.

Kriterium: *Inom forskarutbildningsämnet ska finnas tillräcklig handledarkompetens och handledarkapacitet för utbildning på forskarnivå:*

- a) *minst en professor upprätthållande minst 50 % av en heltidstjänst vid HiG;*
- b) *huvudhandledarresurs omfattande minst två heltidsekvivalenter med anställning vid HiG och styrkt handledarkompetens;*
- c) *tillräcklig övrig handledarkapacitet för att möta kraven på god forskarutbildning.*

5. Ekonomiska förutsättningar för att bedriva forskning och forskarutbildning

Följande ska inkluderas i beskrivningen:

- a. Ekonomiska förutsättningar för att erbjuda forskarutbildningsplatser och säkra handledningskompetens och forskningsresurser i en adekvat omfattning.

Kriterium: *Inom forskarutbildningsämnet ska finnas ekonomiska förutsättningar för att bedriva forskning och forskarutbildning*

6. Kvalificerad forskning och tillhandahållande av stimulerande forskningsmiljö

Följande ska inkluderas i beskrivningen:

- a. Personella resurser tabellform med angivande av namn, akademisk titel, anställningsform, omfattning i tjänst, aktivitetsgrad inom forskning och aktivitetsgrad inom forskarutbildning.
- b. Större befintliga och planerade forskningsprojekt.
- c. Forskningssamarbeten samt synergier i forskarutbildningen med övriga forskargrupper inom berört forskarutbildningsområde.
- d. Befintlig och potentiell nationell och internationell samverkan med forskare vid andra lärosäten, med företag och i forskarnätverk.
- e. Publicering i tidskrifter och konferenser samt internationellt engagemang i forskningssamhället, såsom redaktörsuppdrag och medverkan i konferenser och bedömagrupper.

Kriterium: *Inom forskarutbildningsämnet ska kvalificerad forskning bedrivas och en stimulerande forskningsmiljö tillhandahållas.*

7. Progression mellan utbildning på grundläggande nivå, avancerad nivå och forskarutbildningen

Följande ska inkluderas i beskrivningen:

- a. Ämnets anknytning till grundutbildning vid HiG.

- b. Progressionen mellan olika utbildningsnivåer.

Kriterium: *Progression ska finnas mellan utbildning på grundläggande nivå, avancerad nivå och forskarutbildningen.*

8. Utbildningens och forskningsmiljöns uthållighet, inkluderande ändamålsenliga resurser, för att nå de fastställda målen för forskarutbildningen

Följande ska inkluderas i beskrivningen:

- a. Rekryteringsstrategi för långsiktigt upprätthållande av forsknings- och handledarkompetens.
- b. Beskrivning av särskilda resurser till forskarutbildning/forskning (laborativa miljöer, utrustning, lokaler, informationsförsörjning, bibliotek).

Kriterium: *En uthållig utbildnings- och forskningsmiljö med ändamålsenliga resurser för att nå de fastställda målen för forskarutbildningen ska kunna garanteras framtida doktorander.*

Bilagor till ansökan:

Följande bilagor ska bifogas ansökan:

1. Allmän studieplan för forskarutbildning inom ämnet (preliminär).
2. Intyg om genomgången handledarutbildning för samtliga i ansökan angivna handledare.

Bedömningsprinciper för inrättande av forskarutbildningsämnen inom Byggd miljö och Hälsofrämjande arbetsliv

Det är framförallt tre grundläggande principer som är vägledande vid bedömningsprocessen. Dessa kan i punktform beskrivas enligt följande:

- Till grund för bedömningar ligger *tematiska beskrivningar* av de två profil- och forskarexamensrätterna *Byggd miljö* och *Hälsofrämjande arbetsliv* vilket ges i särskilda korta sammanfattande skrivningar nedan.
- Enbart forskarutbildningsämnen som på ett *tydligt tematiskt sätt* kan anknytas till området för respektive forskarexamensrätt kan komma i fråga.
- Bedömningen av huruvida ämnet kan knytas till forskarexamensrätten utgår från den *pågående* forskningsverksamheten vid Högskolan i Gävle.

Kommentar till inrättande av forskarutbildningsämnen: De tre beskrivna principerna har sin bakgrund i diskussioner inom exempelvis Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) och vid möten mellan forskningsledare. Principerna, som därmed kan sägas vara kollegialt förankrade bland forskningsaktiva inom Högskolan i Gävle, kan mer i detalj formuleras och kommenteras så här:

- **(Vägledande princip 1):** De **tematiska** beskrivningarna av *Byggd miljö* respektive *Hälsofrämjande arbetsliv* ges i kortfattade sammanfattande texter som följer nedan under särskilda rubriker. De tematiska beskrivningarna grundar sig på de beskrivningar av Hälsofrämjande arbetsliv och Byggd miljö som gavs i respektive ansökan till Högskoleverket (numera UKÄ) om att erhålla forskarexamensrätt.

- **(Vägledande princip 2):** Enbart forskarutbildningsämnen som tydligt **tematiskt** kan anknytas till forskarutbildningsområdet för respektive Hälsofrämjande arbetsliv och Byggd Miljö kan komma i fråga.

Diskussioner internt inom Utbildnings- och forskningsnämnden, bland forskningsledarna vid Högskolan i Gävle, och, exempelvis med de sakkunniga vid granskningen av ansökan om forskarexamensrätten i forskarutbildningsområdet Hälsofrämjande arbetsliv, har tydligt visat att det inte är möjligt att finna explicita eller operationella definitioner av vare sig Hälsofrämjande arbetsliv eller forskarutbildningsämnet Arbetshälsovetenskap eller något annat ämne. Det är endast möjligt att ange *tematiska och allmänna* definitioner. Man kan således inte varken teoretiskt eller empiriskt avgöra om ett tänkt forskarutbildningsämne strikt ligger ”inom ramen” för hur man explicit eller operationellt definierar Hälsofrämjande arbetsliv eller Byggd miljö. Detta eftersom det inte är möjligt att finna sådana explicita operationella och uttömmande avgränsande definitioner eller fasta ”ramdefinitioner” varken för forskarutbildningsområdet Hälsofrämjande arbetsliv eller något visst forskarutbildningsämne. Man kan dock kräva att ett tänkt forskarutbildningsämne *teoretiskt motiverar* hur det *anknyter tematiskt* till den huvudsakliga *tematiska inriktning* eller centrala forskningsdimensioner som kännetecknar det aktuella forskarutbildningsområdet (Hälsofrämjande arbetsliv eller Byggd Miljö).

- **(Vägledande princip 3):** Bedömningen av huruvida ämnet kan knytas till forskarexamensrätten utgår från den pågående forskningsverksamheten vid HiG.

Det betyder att det inte räcker att endast redovisa hur ett tänkt forskarutbildningsämne teoretiskt kan anknytas *som ämne i sig* till det tilltänkta området för forskarutbildning. Man behöver även beskriva hur denna anknytning *de facto sker och/eller kan ske* utifrån den *pågående forskningsverksamheten inom det tänkta forskarutbildningsämnet* som bedrivs vid Högskolan i Gävle.

Uppföljande diskussioner till vägledande princip 3: Det åligger studierektor för forskarutbildningen att fortlöpande initiera diskussioner i samarbete med forskningsledarna eller med andra företrädare för forskarutbildningsämnena angående på vilket sätt som doktorandernas och aktiva forskares forskning tematiskt anknyter till forskarutbildningsområdet Hälsofrämjande arbetsliv respektive Byggd miljö. Studierektor för forskarutbildningen rapporterar resultatet både skriftligt och muntligt en gång per år till UFN.

Tematiska beskrivningar

Som anförts ovan måste nya forskarutbildningsämnena på ett tydligt sätt kunna anknytas till någon av de tematiska beskrivningar som gäller områdena Byggd miljö, respektive Hälsofrämjande arbetsliv. Nedan följer kortfattade tematiska beskrivningar för dessa två profilområden. De korta sammanfattande beskrivningarna kan uppfattas som *dynamiska beskrivningar* som kan komma att preciseras och utvecklas allteftersom forskning och forskarutbildningar inom dessa båda områden fortskrider.

Tematisk beskrivning av forskarutbildningsområdet Byggd miljö

Den tematiska beskrivande texten för forskarutbildningsområdet Byggd Miljö utgörs i huvudsak av citat från beslut och utlåtande från dåvarande Högskoleverket (numera UKÄ) om tillstånd att examinera på forskarnivå inom forskarutbildningsområdet *byggd miljö* den 29 juni 2010. Högskoleverkets beslut ger Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda licentiat- och doktorsexamen inom forskarutbildningsområdet *Byggd miljö*. Forskarutbildningsområdet för examenstillstånden anger att Högskolan i Gävle ansökt om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå inom området *Byggd miljö* med byggnadens energisystem respektive inomhusmiljö som ingående forskarutbildningsämnen. Forskarutbildningsområdet Byggd miljö har en tematisk inriktning mot byggnader, resurshushållning, miljöpåverkan, inomhusmiljö och människa.

Forskarutbildningsämnena inom forskarutbildningsområdet Byggd miljö kommer att bestå av det som Högskolan i sin ansökan definierade som sina kärnämnen såsom energisystem, inomhusmiljö, miljöpsykologi, materialteknik och teknisk miljövetenskap.

Bedömargruppen som bedömde ansökan ansåg att forskarutbildningarna inom de olika forskarutbildningsämnena kommer att stödja varandra och ge synergieffekter. Bedömargruppen ansåg att forskarutbildningsområdets omfattning och avgränsningar var rimliga, såväl i ett svenskt som i ett internationellt perspektiv. Sammanfattningsvis ansåg Högskoleverket att Högskolans argumentation för forskarexamensrätt inom forskarutbildningsområdet Byggd Miljö var tillfredställande.

Tematisk beskrivning av forskarutbildningsområdet Hälsofrämjande arbetsliv

Den tematiska beskrivande texten för Hälsofrämjande arbetsliv grundar sig i huvudsak på insänd ansökan till dåvarande Högskoleverket om att erhålla forskarexamensrätt inom nämnda område. Högskoleverkets beslut den 22 maj 2012 ger Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda master-, licentiat- och doktorsexamen inom området Hälsofrämjande arbetsliv. I den godkända ansökan redovisades följande tematiska beskrivning av området Hälsofrämjande arbetsliv. Området *Hälsofrämjande arbetsliv* definieras av de två ord som ingår i dess beteckning: Hälsofrämjande och Arbetsliv.

Arbetslivet avgränsas vanligtvis som den del av livet där människan tjänar ihop till sitt leverne, antingen det är genom lönearbete eller som egen företagare. Arbetslivet är den del av livet då man gör något som andra vill betala för. Samtidigt omfattas skolelever av den svenska arbetsmiljölagen, och ur en pragmatisk svensk synpunkt måste därför skolan räknas som en del av arbetslivet.

Hälsa och *hälsofrämjande* måste i en arbetslivskontext ges en bred definition. Arbetslivet är en komplex miljö som ställer krav på både fysisk och mental prestationsförmåga, och där arbetsförhållandena påverkar bådadera i både positiv och negativ bemärkelse. Det är därför rimligt och relevant att Hälsa anses innefatta både fysisk och mental hälsa för den enskilde, samt att begreppet relaterar till både sjukdom, prestationsförmåga och välbefinnande, samt till de möjligheter som arbetet ger till personlig och professionell utveckling. (O)hälsa uppfattas då som ett utfall knytet till individen, vilket bestäms av faktorer på individ-, organisations- och samhällsnivå. En hälsoinriktad forskning och utbildning tar sig an hälsans fysiologiska och psykologiska grundvalar, faktorer som påverkar hälsan, och hälsans uttryck, t.ex. i individens beteende. Även teori- och begreppsutveckling ingår, liksom metodstudier av relevans för området.

Faktorer som påverkar hälsan finns både hos individen självt och i den livsmiljö – inklusive arbetet – som individen befinner sig i och interagerar med. Forskning och utbildning i hälsa innefattar således också hur interventioner vars syfte inte är hälsoinriktat ändå kan påverka hälsan, exempelvis som när ett företag rationaliserar sin produktion för att nå ökad lönsamhet.

Begreppet *Hälsofrämjande* täcker in sådana villkor, situationer och mekanismer där individens hälsa förbättras, antingen detta sker från en ”normal” frisk hälsonivå eller från en utgångspunkt där hälsan på något sätt har försämrats, som vid en rehabiliteringsinsats. Detta är hälsopromotion. Men ska begreppet *Hälsofrämjande* på ett meningsfullt sätt kunna täcka in de insatser som görs på en samhällsnivå och i arbetslivet i hälsofrämjande syften måste det även inkludera prevention. Att hälsofrämjande inkluderar prevention motsvarar den begrepps användning som tillämpas inom folkhälsovetenskapen, där mycket forskning och verksamhet ägnas åt samhällsinsatser vars syfte är att förebygga ohälsa. Exempel är kampanjer för nyttiga matvanor, eller för regelbunden fysisk aktivitet i syfte att stävja hjärt-kärlsjukdomar. Även för den enskilde är förebyggande insatser ”hälsofrämjande” i ett livstidsperspektiv – den ”genomsnittliga” livstidshälsan förbättras om man klarar sig undan belastningsskador, fetma och tidiga hjärtproblem, även om den akuta hälsan knappast påverkas om en i övrigt frisk individ t.ex. börjar motionera eller äta nyttigare.

Med denna utgångspunkt tar sig forskning och utbildning i Hälsofrämjande uppenbarligen an frågor som direkt belyser promotion och prevention av individens hälsa. Dessa frågor kan ställas på en individnivå (där (o)hälsan uttrycks), liksom på organisations- och samhällsnivå (där förutsättningarna för (o)hälsa formas). En rimligt täckande bild av hälsofrämjande initiativ måste emellertid beakta även dess konsekvenser *utöver* det rent hälsomässiga; exempelvis effekter på privat- och företagsekonomiska villkor, eller konsekvenser för individens ställning på arbetsmarknaden och i en social gemenskap. Begreppet *Hälsofrämjande* har i detta ljus även vinklingar mot politiska frågor och statsvetenskap.

Forskarutbildningsområdet *Hälsofrämjande arbetsliv* definieras av att det ägnar sig åt frågor som rör hälsofrämjande *och* dessutom kopplar dessa till förhållanden i arbetslivet. Hälsofrämjande arbetsliv inkluderar därför arbetslivets konsekvenser för hälsan i stort, inte bara den ”del av hälsan” som kan kopplas direkt till arbetets fysiska, mentala och sociala villkor. Exempelvis kan forskning i Hälsofrämjande arbetsliv innefatta studier av hur arbetslivsvillkor påverkar människans möjligheter att leva ett hälsofrämjande liv vid sidan om arbetet, och studier av arbetsplatsen som en arena för folkhälsoinriktade initiativ; exempelvis att habilitera missbrukande ungdomar genom ett yrkesarbete. Forskningen inkluderar även metod-, teori- och begreppsutveckling med relevans för hälsa och arbetsliv, och kan ske både på grund- och tillämpad nivå.

Eftersom Hälsofrämjande arbetsliv är ett tematiskt definierad område omfattar det i sakens natur en mångfald av vetenskapliga discipliner: samtliga som på något sätt kan bidra till och berika området genom forsknings- och utbildningsverksamhet om de frågor och inom de ramar som satts ovan. Hälsofrämjande arbetsliv är därför ett brett, mångvetenskapligt forsknings- och utbildningsfält. Forskarutbildningsområdet definieras av den forskningsfråga som ställs, inte av den eller de metoder som används för att besvara frågan.

Gransknings- och beslutsprocess för inrättande av forskarutbildningsämne inom Högskolans områden för forskarutbildning

Den praktiska arbetsgängen vid inrättande av ett forskarutbildningsämne framgår nedan av punkterna 1-8:

- **1.** Berörd Akademi lämnar in en ansökan om att inrätta ett forskarutbildningsämne inom ett visst forskarutbildningsområde (Byggd Miljö respektive Hälsofrämjande arbetsliv) tillsammans med förslag på sakkunniga till Utbildnings- och forskningskansliet (UFK).
- **2.** UFK anmäler ärendet till Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN).
- **3.** UFN skickar ärendet vidare till studierektor för forskarutbildningen och till Kvalitetsutskottet (KU). KU granskar underlaget ur *formell aspekt* eller att alla handlingar som är inlämnade är korrekta i formell mening i enlighet med *Arbetsordning för inrättande och avveckling av forskarutbildningsämne* (dnr HIG-STYR 2013/66). Högskolans kvalitetsutskott är ett utskott under UFN som har till uppgift att kvalitetssäkra processer i enlighet med fastställda kriterier och rutiner. Kvalitetssäkring av processer innebär bland annat att Kvalitetsutskottet granskar ansökningar om inrättande av nytt forskarutbildningsämne, för att sedan ge UFN underlag för rekommendation till högskolestyrelsen. I granskningen ingår i kvalitetssäkringssyfte en bedömning av extern sakkunnig. En eller flera sakkunniga kan utses, beroende på ärendets art och komplexitet.
- **4.** UFN utser en *intern* granskningsgrupp om fem (5) docent- eller professorskompetenta personer där majoriteten (3+2) ska vara från det aktuella forskarutbildningsområdet (Hälsofrämjande arbetsliv eller Byggd miljö) till vilket det tänkta forskarutbildningsämnet tillhör. Dessa fem personer utser inom sig en ordförande. Utöver dessa fem personer ingår studierektor för forskarutbildningen naturligt i denna grupp, som föredragande och sekreterare. Denna grupp ska *skyndsamt* genomföra den *interna* granskningen av huruvida det tänkta forskarutbildningsämnet på ett tillfredsställande sätt *tematiskt anknyter* till det forskarutbildningsområde (Byggd Miljö eller Hälsofrämjande arbetsliv) till vilket forskarutbildningsämnet tillhör. I samband med den interna arbetsgruppens arbete ska alltid eventuella jävsituationer utredas och klarläggas.
- **5.** UFN:s ordförande utser en (eller två) *extern(a) sakkunnig(a)* och ansökan skickas vidare till *extern* sakkunniggranskning som prövar det tänkta forskarutbildningsämnets relevans som ämne betraktat, om man kan anse att forskarutbildning inom det planerade forskarutbildningsämnet på ett tillfredsställande sätt kan bedrivas vid Högskolan baserat på ett professionellt grundat omdöme om forskarutbildningens upplägg, forskningsmiljö, kompetenser och resurser för det aktuella ämnet.
- **6.** När bedömning av (I) *extern(a) sakkunnig(a)* har skett och (II) den *interna* granskningsgruppen är klar med sin bedömning förs ärendet vidare till UFN med förslag till beslut. I *beslutsunderlaget* ska förutom samtliga inlagor som tillhör ansökan om att inrätta ett forskarutbildningsämne inom ramen för något av forskarutbildningsområdena, en bedömning från studierektor för forskarutbildningen, kvalitetsutskottets bedömning och utlåtande från extern sakkunnig och intern granskningsgrupp ingå.
- **7.** UFN beslutar om att rekommendera eller inte rekommendera Högskolestyrelsen (HS) att inrätta det aktuella forskarutbildningsämnet som varit föremål för utredning.
- **8.** HS beslutar om bifall eller avslag.

Ändring av benämning på forskarutbildningsämne

Ansökan om ändring av benämning på forskarutbildningsämne lämnas av chefen för den akademi där forskarutbildningsämnet har sin hemvist. Ansökan ska innehålla en motivering av ändringen som tar hänsyn till nationell och i tillämpliga fall internationell praxis. Eventuella konsekvenser för redan antagna doktorander skall också beaktas i ansökan. Ansökan bereds av UFN som lämnar rekommendation till beslut av högskolestyrelsen. Beslut om ändring av benämning på

forskarutbildningsämne meddelas UFN, Forskarutbildningsnämnden (FUN), kvalitetssamordnaren, Examensenheten, berörda akademi- och avdelningschefer samt ämnesansvarig.

Avveckling av forskarutbildningsämne

Ansökan om avveckling av forskarutbildningsämne lämnas av chefen för den akademi där forskarutbildningsämnet har sin hemvist. Ansökan bereds av UFK för beslut av högskolestyrelsen. Beslut om avveckling av forskarutbildningsämne meddelas UFN, FUN, kvalitetssamordnaren, Examensenheten och berörda akademi- och avdelningschefer samt ämnesansvarig.

Ansökan om avveckling av forskarutbildningsämne ska innehålla en risk- och konsekvensanalys, som aktualiserar följande perspektiv:

- Konsekvenser för antagna doktorander
- Konsekvenser för akademisk miljö och närliggande områden
- Konsekvenser för det forskningsområde i vilket det ingår

I anslutning till risk- och konsekvensanalysen ska en uppföljningsplan upprättas, för att hantera de konsekvenser och motverka de risker som beskrivs i risk- och konsekvensanalysen.

Uppföljningsplanen ska förankras och göras känd hos alla funktioner som berörs av planen.

Om de förutsättningar och resurser som anförts vid inrättande av forskarutbildningsämnet förändras på ett sådant sätt att UFN bedömer att hög kvalitet inom forskarutbildningsämnet inte kan säkras, kan nämnden föreslå högskolestyrelsen att avveckla forskarutbildningsämnet.

Litteratur

Högskolan i Gävle (2009): Ansökan (inlämnad till Högskoleverket) om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå inom området Byggd Miljö.

Högskolan i Gävle (2011 a). Ansökan (inlämnad till Högskoleverket) om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå inom området Hälsofrämjande arbetsliv.

Högskolan i Gävle (2011 b). Kompletterande uppgifter (inlämnade till Högskoleverket) till ansökan om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå inom området Hälsofrämjande arbetsliv.